

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедри загальноінженерних дисциплін та обладнання

Д.П. Заїкіна

**БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА
ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Методичні рекомендації з вивчення дисципліни

Ступінь: бакалавр

Кривий Ріг
2020р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедри загальноінженерних дисциплін та обладнання

Д.П. Заїкіна

**БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА
ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Методичні рекомендації з вивчення дисципліни

Ступінь: бакалавр

Затверджено на засіданні
кафедри загальноінженерних дис-
циплін та обладнання
Протокол № 5
від «12» 11 2020 р.

Схвалено навчально-методичною
радою
ДонНУЕТ
Протокол № 4
від «17» 12 2020 р.

Кривий Ріг
2020р.

УДК
3 76

Заїкіна, Д.П.

З 76 Безпека життєдіяльності та основи охорони праці [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / Д.П. Заїкіна; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. загальноінженерних дисциплін та обладнання. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. – 38 с.

Методичні рекомендації розроблені для надання допомоги студентам до вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці». У методичних рекомендаціях сформульовано мету та задачі дисципліни, представлено зміст семінарських/практичних занять, наведено питання для обговорення та самостійну роботу студентів з описом методу її опрацювання.

© Заїкіна Д.П., 2020

© Донецький національний університет економіки й торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	10
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	11
Змістовий модуль 2. Основи охорони праці: методи і засоби забезпечення безпеки, збереження здоров'я та працездатності людини	13
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	16
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	17
Змістовий модуль 2. Основи охорони праці: методи і засоби забезпечення безпеки, збереження здоров'я та працездатності людини	27

ВСТУП

Основною метою вивчення дисципліни є формування у студентів компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів по забезпеченню безпеки, збереженню здоров'я та працездатності людини в процесі праці на відповідних підприємствах; надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах

Завдання опанування методологічних основ безпеки життєдіяльності; небезпек життєдіяльності людини та засобів їх попередження; нормативної бази з питань охорони праці в галузі.

Предмет: загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку методів і засобів забезпечення безпеки, збереження здоров'я та працездатності людини в процесі праці.

ЧАСТИНА 1.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 142 «Енергетичне машинобудування»
Семестр (осінній / весняний)	весінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	48
Практичні/ семінарські, годин	16
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	86
Вид контролю	Залік

2. Програма дисципліни

Ціль – є набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів по забезпеченню безпеки, збереженню здоров'я та працездатності людини в процесі праці на відповідних підприємствах; надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах.

Завдання: опанування методологічних основ безпеки життєдіяльності; небезпек життєдіяльності людини та засобів їх попередження; нормативної бази з питань охорони праці в галузі.

Предмет: загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку методів і засобів забезпечення безпеки, збереження здоров'я та працездатності людини в процесі праці.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності.

Тема 2. Небезпека, як потенційне джерело збитку. Ризик як кількісна оцінка небезпек.

Тема 3. Небезпеки життєдіяльності людини. Засоби їх попередження.

Тема 4. Безпека життєдіяльності за умов надзвичайних ситуацій.

Тема 5. Нормативна база з питань охорони праці в галузі

Тема 6. Безпека у галузі

Тема 7. Домедична допомога

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності					
Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності	10	8	2	-	14
Небезпека, як потенційне джерело збитку. Ризик як кількісна оцінка небезпек.	30	8	2	-	14
Небезпеки життєдіяльності людини. Засоби їх попередження.	30	8	2	-	14
Безпека життєдіяльності за умов надзвичайних ситуацій.	30	8	2	-	14
Разом за змістовим модулем 1:	100	32	8	-	56
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 2. Основи охорони праці					
Нормативна база з питань охорони праці в галузі.	10	8	2	-	10
Безпека у галузі.	20	8	2	-	10
Домедична допомога	20	8	4	-	10
Разом за змістовим модулем 2:	50	24	8	-	30
Всього годин:	150	48	16	-	86

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема практичного заняття	Кількість годин
1	Забезпечення якості навколишнього середовища.	2
2	Моніторинг як система спостережень за впливом на довкілля антропогенних факторів.	2
3	Моніторинг як система оцінювання і прогнозування майбутнього стану довкілля	2
4	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності	2
5	Небезпека, як потенційне джерело збитку. Ризик як кількісна оцінка небезпек.	2
6	Небезпеки життєдіяльності людини. Засоби їх попередження	2
7	Безпека життєдіяльності за умов надзвичайних ситуацій.	2
8	Надання домедичної допомоги потерпілим у разі надзвичайних ситуацій	2
Усього		16

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у впродовж семестру (100 балів).

**Оцінювання студентів протягом семестру
(очна форма навчання)**

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота				Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні задачі, завдання	Обговорення теоретичних питань теми	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1		4		5	10
Тема 2	1		4		5	10
Тема 3	1		4		5	10
Тема 4	1		4		5	10
Разом змістовий модуль 1	4		16	10	20	50
Змістовий модуль 2						
Тема 5	1	2	4		5	12
Тема 6	2	2	4		5	13
Тема 7	2		4		3	9
Тема 8	2		2		2	6
Разом змістовий модуль 2	7	4	14	10	15	50
Усього						100

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	
25	35	40	100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 1. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності.

Практична робота № 1.

План заняття:

1.1. Фронтальне та індивідуальне опитування основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Основні поняття безпеки життєдіяльності.
2. Безпека життєдіяльності як наука. Об'єкт, предмет та завдання безпеки життєдіяльності.
3. Культура безпеки як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства.
4. Аксиоми безпеки життєдіяльності.

1.2. Підбирання конкретних прикладів для розглянутих законів, принципів, правил і аксіом.

Тема 2. Небезпека, як потенційне джерело збитку. Ризик як кількісна оцінка небезпек.

Практична робота № 2.

План заняття:

2.1. Фронтальне та індивідуальне опитування основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек.
2. Системи класифікації небезпек. Природні джерела небезпеки, техногенні джерела небезпеки, соціальні джерела небезпеки, джерела політичних небезпек.
3. Аксиома про потенційну небезпеку діяльності.
4. Концепція прийняттого (допустимого) ризику. Поняття індивідуального ризику та соціального ризику. Знехтуваний ризик. Гранично допустимий ризик, надмірний ризик.

2.2. Індивідуальне тестування.

Тема 3. Небезпеки життєдіяльності людини.

Засоби їх попередження.

Практична робота № 3.

План заняття:

3.1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Природні небезпеки на території України.
2. Техногенні небезпеки та їх наслідки.
3. Соціально-політичні небезпеки, їх види та характеристики.

3.2. Індивідуальне тестування.

**Тема 4. Безпека життєдіяльності за умов надзвичайних ситуацій.
Практична робота № 4.**

План заняття:

4.1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Визначення поняття «надзвичайна ситуація».
2. Принципи, заходи та засоби захисту населення у надзвичайних ситуаціях.
3. Організація життєзабезпечення за умов надзвичайних ситуацій.
4. Ліквідація наслідків НС.

4.2. Індивідуальне тестування.

4.3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ.

Тема 1. Нормативна база з питань охорони праці в галузі Практична робота № 1.

План заняття:

1.1. Фронтальне та індивідуальне опитування основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Нормативні акти, що використовуються при розробці інструкцій з охорони праці.
2. Порядок розробки, погодження і затвердження інструкцій.
3. Особливості побудови та зміст інструкції з охорони праці.
4. Розділ «Загальні положення».
5. Розділ «Вимоги безпеки перед початком роботи».
6. Розділ «Вимоги безпеки під час виконання роботи».
7. Розділ «Вимоги безпеки після закінчення роботи».
8. Розділ «Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях».
9. Реєстрація, облік та видача інструкцій.
10. Порядок перегляду, внесення змін в інструкцію з охорони праці на підприємстві.

1.2. Індивідуальне тестування.

1.3. За заданою темою розробка інструкції з охорони праці.

Тема 2. Безпека у галузі Практична робота № 2.

План заняття:

2.1. Фронтальне та індивідуальне опитування основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Нещасні випадки.
2. Нещасні випадки на виробництві.
3. Професійне захворювання.
4. Аварія.
5. Групи нещасних випадків.
6. Що відноситься до нещасних випадків невиробничого характеру.
7. Що відноситься до нещасних випадків виробничого характеру.
8. Хто, коли, в якому складі і яким документом створює комісію по розслідуванню нещасних випадків.
9. Обов'язки комісії по розслідуванню нещасних випадків.
10. Спеціальне розслідування.
11. Облік постраждалих від нещасних випадків.

2.2. *Визначення виду нещасного випадку, на підставі отриманого прикладу та обґрунтування свого рішення.*

Тема 3. Домедична допомога Практична робота № 3.

План заняття:

3.1. *Фронтальне та індивідуальне опитування основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів.
2. Потрійний прийом при забезпеченні прохідності дихальних шляхів.
3. Методика проведення штучної вентиляції легень.
4. Найпростіші методи видалення твердих і рідких сторонніх тіл із верхніх дихальних шляхів.
5. Методика штучного масажу серця.
6. Ознаки оживлення постраждалого.
7. Можливості ускладнення реанімації та їх попередження.
8. Поняття та види травматизму.
9. Основні вимоги до домедичної допомоги.
10. Запаморочення: ознаки перша допомога та догляд за потерпілими.
11. Поняття та види травм.
12. Профілактика травм та організація домедичної допомоги при різних видах ушкоджень.
13. Ушкодження грудної клітини, живота та хребта.
14. Травматичний шок: причини та ознаки.
15. Попередження шоку.
16. Черепно-мозкова травма.

3.2. *Порядок і правила надання домедичної допомоги при різних типах ушкоджень.*

Практична робота № 4.

План заняття:

4.1. *Фронтальне та індивідуальне опитування основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Організація та засоби домедичної допомоги.
2. Послідовність дій уразі надання домедичної допомоги потерпілим у разі надзвичайних ситуацій

4.2. *Індивідуальне тестування.*

4.3. *Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.*

**ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 1. Методологічні основи безпеки життєдіяльності. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності.

Методи контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1.1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

1.2. Самостійно опрацюйте питання.

1. Модель життєдіяльності людини. Предмет безпеки життєдіяльності.
2. Поясніть, чим займається безпека життєдіяльності як окрема галузь знань. Основні завдання безпеки життєдіяльності.

3. Наведіть аксіоми безпеки життєдіяльності.

1.3. Розв'яжіть тестові завдання.

Безпека життєдіяльності – це наука про

- A. технічні пристрої
- B. людину
- C. навколишнє середовище
- D. надзвичайні ситуації

Духовний аспект діяльності людини є предметом вивчення безпеки життєдіяльності

- A. тільки під час надзвичайних ситуацій
- B. ні
- C. так
- D. тільки на виробництві

Суспільний аспект діяльності людини є предметом вивчення безпеки життєдіяльності

- A. тільки під час надзвичайних ситуацій
- B. так
- C. ні
- D. тільки на виробництві

Метою безпеки життєдіяльності є

A. сформувані у людини свідомості і відповідальності у ставленні до особистої безпеки та безпеки оточуючих

B. захист людини від небезпек на роботі та за її межами

C. навчити людину надавати самодопомогу

D. навчити оперативно ліквідувати наслідки НС

Визначте твердження, що найточніше висвітлює завдання безпеки життєдіяльності

- A. забезпечення повної безпеки
- B. виявлення позитивних і негативних аспектів взаємодії людини з екзо- та ендogenous факторами
- C. виявлення негативних аспектів взаємодії людини з технічними засобами, інформацію та умовами надзвичайних ситуацій
- D. захист населення від зброї масового ураження

Фактори, що впливають на культуру безпечної життєдіяльності особистості

- A. світогляд та рівень знань та умінь
- B. матеріальне забезпечення
- C. органи державної влади
- D. страх бути засудженим суспільством

У безпеці життєдіяльності людина розглядається як

- A. основний елемент системи людина-виробниче середовище
- B. біологічний і соціальний суб'єкт
- C. елемент системи людина – життєве середовище
- D. елемент системно-структурного підходу

1.4. Підготуйтеся до опитування.

Список рекомендованої літератури

Основна

- 1) Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – zakon4.rada.gov.ua.
- 2) Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI – zakon2.rada.gov.ua.
- 3) Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII – zakon5.rada.gov.ua.
- 4) Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X – zakon3.rada.gov.ua.
- 5) Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 – zakon2.rada.gov.ua.
- 6) Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII – zakon5.rada.gov.ua.
- 7) Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV – zakon0.rada.gov.ua.
- 8) Про пожежну безпеку: Закон України від 17.12.1993 № 3745-XII – zakon5.rada.gov.ua.

9) ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

10) ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення

11) ДСТУ ОHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.

Допоміжна

12) Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2016. – електронне видання. [URL:http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263](http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263).

13) Безпека життєдіяльності. Конспект лекцій. Праховнік Н.А., Зацарний В.В., Землянська О.В. – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2015. – електронне видання. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18956>.

Тема 2. Небезпека, як потенційне джерело збитку. Ризик як кількісна оцінка небезпек.

Методи контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

2.1.Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

2.2.Самостійно опрацюйте питання.

1. Джерела небезпеки та їх класифікація. Номенклатура, таксономія та квантифікація небезпек.

2. Серйозність небезпек. Ймовірність небезпек.

3. Аксиома про потенційну небезпеку діяльності людини. Концепція прийняттого (припустимого) ризику.

2.3Розв'яжіть тестові завдання.

Небезпека створюється особливими властивостями _____, що не сумісні з характеристиками людини

речовини, поля, випромінювання

А. людей, технічних засобів та екологічних факторів

В. технічних засобів, екологічних факторів та інформації

С. діяльності людини

Будь який _____ при певних умовах можуть створювати небезпеку для людини чи довкілля

А. суб'єкт

В. об'єкт

С. об'єкт, суб'єкт, явище та інформація

Д. ризик, об'єкт, суб'єкт, явище, інформація

Класифікацією та систематизацією явищ, процесів тощо, що здатні завдавати шкоди є

- A. ідентифікація небезпек
- B. квантифікація небезпек
- C. номенклатура небезпек
- D. таксономія небезпек

Виявлення типу небезпеки та встановлення її характеристик

- A. таксономія небезпек
- B. ідентифікація небезпек
- C. квантифікація небезпек
- D. номенклатура небезпек

Введенням кількісних характеристик для оцінки ступеня небезпеки є

- A. квантифікація небезпек
- B. таксономія небезпек
- C. номенклатура небезпек
- D. ідентифікація небезпек

Аксіома про потенційну небезпеку діяльності людини стверджує, що

- A. абсолютної безпеки не існує
- B. необхідно забезпечити абсолютну безпеку
- C. необхідно прагнути досягти нульовий ризик
- D. виключити небезпеку

Ризик – це

- A. коли людина збирається зробити щось небезпечне
- B. кількісна характеристика небезпеки
- C. якісна і кількісна характеристика небезпеки
- D. якісна характеристика небезпеки

Прийнятний рівень ризику у світовій практиці становить

- A. 1/1000
- B. 10^6
- C. 10^{-4}
- D. 10^{-6}

Список рекомендованої літератури

Основна

1) Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – zakon4.rada.gov.ua.

2) Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI – zakon2.rada.gov.ua.

3) Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII – zakon5.rada.gov.ua.

4) Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X – zakon3.rada.gov.ua.

5) Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 – zakon2.rada.gov.ua.

6) Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII – zakon5.rada.gov.ua.

7) Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV – zakon0.rada.gov.ua.

8) Про пожежну безпеку: Закон України від 17.12.1993 № 3745-XII – zakon5.rada.gov.ua.

9) ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

10) ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення

11) ДСТУ OHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.

Допоміжна

12) Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2016. – електронне видання. [URL:http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263](http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263).

13) Безпека життєдіяльності. Конспект лекцій. Праховнік Н.А., Зацарний В.В., Землянська О.В. – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2015. – електронне видання. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18956>.

Тема 3. Небезпеки життєдіяльності людини. Засоби їх попередження.

Методи контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

3.1.Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

3.2.Самостійно опрацюйте питання.

1. Заходи із запобігання виникнення природних НС та механізм організації дій щодо усунення їх негативних наслідків.

2. Методи захисту від біологічних факторів небезпек.

3.3. Розв'яжіть тестові завдання.

До небезпек природного характеру відносять

А. повені, селі, грози, сейсмічні явища

- В. аварії, пожежі, катастрофи
- С. тероризм, міжнаціональні конфлікти, неконтрольовану поведінку натовпу
- Д. немає правильної відповіді

За дією на людину хімічні речовини поділяються на

- А. загальнотоксичні, сенсibilізуючі, подразнюючі, канцерогенні, мутагенні
- В. загальнотоксичні, сенсibilізуючі, подразнюючі, канцерогенні, мутагенні дисперсні, колоїдні
- С. загальнотоксичні, кислоти, подразнюючі, колоїдні, мутагенні
- Д. загальнотоксичні, кислоти, луи, мутагенні, дисперсні, колоїдні

До підгрупи біологічних факторів входять

- А. мікроорганізми (віруси, бактерії тощо)
- В. мікроорганізми (віруси, бактерії тощо) та макроорганізми
- С. мікроорганізми (віруси, бактерії тощо) та деякі продукти їх життєдіяльності
- Д. мікроорганізми (віруси, бактерії тощо) та деякі продукти їх життєдіяльності, макроорганізми

До підгрупи психофізіологічних факторів входять

- А. фізичні перевантаження, розумове, емоційне перевантаження, стрес, продукти життєдіяльності людини, фобії, перенапруга органів чуття
- В. фізичні перевантаження, розумове, емоційне перевантаження, стрес, фобії, перенапруга органів чуття
- С. фізичні перевантаження, розумове, емоційне перевантаження, стрес, продукти життєдіяльності людини
- Д. фізичні перевантаження, емоційне перевантаження, стрес, перенапруга органів чуття

ГДР у безпеці життєдіяльності та охороні праці – це

- А. гранично допустимий рівень
- В. головний діючий ризик
- С. головне джерело радіації
- Д. граничне джерело радіації

ГДК у безпеці життєдіяльності та охороні праці – це

- А. глобальна демократична кооперація
- В. гранично допустима концентрація
- С. головна діюча концентрація
- Д. градус кельвіна (K°)

Для захисту від шуму можна використати

А. навушники; беруші; звукозахисні шоломи; захисні костюми з прогумованої тканини; шумопоглинаючі покриття, шумовідбиваючі перегородки, екрани, будівельні конструкції з спеціальних шумопоглинаючих матеріалів

В. навушники; беруші; звукозахисні шоломи; шумопоглинаючі покриття, шумовідбиваючі перегородки, екрани, будівельні конструкції з спеціальних шумопоглинаючих матеріалів

С. навушники; шумопоглинаючі покриття, шумовідбиваючі перегородки, екрани, будівельні конструкції з спеціальних шумопоглинаючих матеріалів

Д. навушники; шумопоглинаючі покриття, будівельні конструкції з спеціальних шумопоглинаючих матеріалів

Список рекомендованої літератури

Основна

1) Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – zakon4.rada.gov.ua.

2) Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI – zakon2.rada.gov.ua.

3) Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII – zakon5.rada.gov.ua.

4) Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X – zakon3.rada.gov.ua.

5) Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 – zakon2.rada.gov.ua.

6) Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII – zakon5.rada.gov.ua.

7) Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV – zakon0.rada.gov.ua.

8) Про пожежну безпеку: Закон України від 17.12.1993 № 3745-XII – zakon5.rada.gov.ua.

9) ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

10) ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення

11) ДСТУ ОHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.

Допоміжна

12) Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2016. – електронне видання. [URL:http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263](http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263).

13) Безпека життєдіяльності. Конспект лекцій. Праховнік Н.А., Зацарний В.В., Землянська О.В. – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2015. – електронне видання. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18956>.

Тема 4. Безпека життєдіяльності за умов надзвичайних ситуацій.

Методи контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

4.1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

4.2. Самостійно опрацюйте питання.

1. Причини виникнення надзвичайних ситуацій (НС), їх загальна характеристика.

2. Основні принципи у сфері захисту населення і територій від НС.

3. Інформування та оповіщення населення про загрозу виникнення НС.

4.3. Розв'яжіть тестові завдання.

Залежно від територіального поширення, обсягів економічних збитків, кількості людей, які загинули, розрізняють рівні НС

A. національний

B. регіональний

C. об'єктовий

D. державний

За характером походження причин виникнення розрізняють наступні класи НС

A. НС антропогенного характеру

B. НС техногенного характеру

C. НС природного характеру

D. НС соціально-політичного характеру

Визначте, до якого класу НС слід віднести інфекційну захворюваність людей

A. природні

B. техногенні

C. соціальні

D. економічні

Дайте визначення, які НС за масштабом слід віднести до регіональних

A. Наслідки аварії впливають на діяльність підприємства

B. Наслідки аварії впливають на життєдіяльність населеного пункту

C. Наслідки аварії впливають на життєдіяльність області

D. Наслідки аварії впливають на життєдіяльність держави

Для евакуації використовують транспорт

- A. залізничній, автомобільний, водний
- B. громадський, індивідуальний
- C. усі види транспорту та піші колони
- D. піші колони

Залежно від захисних властивостей захисні споруди розподіляють на

- A. залізобетонні укриття
- B. обсіпані землею укриття (бліндажі)
- C. дерев'яні укриття
- D. сховища, протирадіаційні укриття, простіші укриття

До медичних засобів захисту населення відносяться

- A. аптечка індивідуальна
- B. індивідуальний перев'язочний пакет
- C. індивідуальний протихімічний пакет
- D. діамантовий зелений

Соціальні надзвичайні ситуації викликати природні або техногенні

- A. можуть
- B. не можуть
- C. можуть викликати лише природні
- D. можуть викликати лише техногенні надзвичайні ситуації та небезпечні екологічні наслідки

Вбудоване сховищу (у жилому будинку) повинне мати входів/виходів

- A. два
- B. три
- C. чотири
- D. десять

Список рекомендованої літератури

Основна

- 1) Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – zakon4.rada.gov.ua.
- 2) Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI – zakon2.rada.gov.ua.
- 3) Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII – zakon5.rada.gov.ua.

4) Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X – zakon3.rada.gov.ua.

5) Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 – zakon2.rada.gov.ua.

6) Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII – zakon5.rada.gov.ua.

7) Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV – zakon0.rada.gov.ua.

8) Про пожежну безпеку: Закон України від 17.12.1993 № 3745-XII – zakon5.rada.gov.ua.

9) ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

10) ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення

11) ДСТУ ОHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.

Допоміжна

12) Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2016. – електронне видання. URL:<http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263>.

13) Безпека життєдіяльності. Конспект лекцій. Праховнік Н.А., Зацарний В.В., Землянська О.В. – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2015. – електронне видання. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18956>.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ.

Тема 1. Нормативна база з питань охорони праці в галузі

Методи контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1.1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

1.2. Самостійно опрацюйте питання.

1. Нормативні акти, що використовуються при розробці інструкцій з охорони праці.
2. Порядок розробки, погодження і затвердження інструкцій.
3. Особливості побудови та зміст інструкції з охорони праці.
4. Розділ «Загальні положення».
5. Розділ «Вимоги безпеки перед початком роботи».
6. Розділ «Вимоги безпеки під час виконання роботи».
7. Розділ «Вимоги безпеки після закінчення роботи».
8. Розділ «Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях».
9. Реєстрація, облік та видача інструкцій.
10. Порядок перегляду, внесення змін в інструкцію з охорони праці на підприємстві.

1.3. Розв'яжіть тестові завдання.

Працівник згідно з Законом України «Про охорону праці» зобов'язаний

- A. володіти інформацією з питань охорони праці
- B. проходити психофізіологічну експертизу при прийнятті на роботу
- C. знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці
- D. надавати інформацію з питань охорони праці профспілковій організації, членом якої є працівник
- E. користуватися засобами колективного та індивідуального захисту

Визначте нормативно-правові акти з охорони праці, що затверджуються загальними зборами (конференцією)

- A. Положення про службу охорони праці
- B. Посадова інструкція керівника служби охорони праці
- C. Положення про комісію з питань охорони праці
- D. Положення про порядок опрацювання, прийняття, перегляд локальних нормативно-правових актів з охорони праці

Цілі, які спрямовані нормативно-правові акти з охорони праці та затверджуються роботодавцем, досягаються через

- A. забезпечення на робочому місці безпечних і нешкідливих умов праці
- B. обґрунтування вини роботодавця у виникненні нещасного випадку
- C. побудову чіткої системи управління охороною праці
- D. проведення розслідування нещасних випадків

Предметом правового регулювання нормативно-правових актів з охорони праці, що затверджуються роботодавцем, є

- A. правила виконання робіт працівниками
- B. процедура розгляду індивідуальних трудових спорів з питань охорони праці
- C. порядок розслідування нещасних випадків
- D. процедура притягнення до дисциплінарної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці

Випадки, за наявності яких допускається скасування державних нормативно-правових актів з охорони праці, є

- A. у разі розробки і затвердження замість них інших нормативно-правових актів
- B. на вимогу всеукраїнських об'єднань професійних спілок
- C. у разі прийняття нових нормативно-правових актів, яким вони не відповідають
- D. на вимогу конституційної більшості народних депутатів

Державна політика в галузі охорони праці базується на таких принципах, як

- A. пріоритет вимог екологічної безпеки
- B. цільове та ефективне використання коштів фонду охорони праці
- C. законодавче визначення умов і порядку здійснення загальнообов'язкового державного страхування
- D. пріоритет життя і здоров'я працівників

Принцип соціальної відповідальності Міжнародних норм полягає у тому що організації

- A. слід поважати, розглядати інтереси її заінтересованих сторін та всемірно взаємодіяти з ними
- B. слід поважати міжнародні норми в тих випадках, коли ці норми є важливими для сталого розвитку і добробуту суспільства
- C. повинна визнавати важливість і загальність прав людини, поважати права, зазначені у Всесвітній Декларації з прав людини
- D. слід бути прозорою в її рішеннях і діяльності, які впливають на інших

Список рекомендованої літератури

Основна

- 1) Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – zakon4.rada.gov.ua.
- 2) Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI – zakon2.rada.gov.ua.
- 3) Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII – zakon5.rada.gov.ua.
- 4) Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X – zakon3.rada.gov.ua.
- 5) Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 – zakon2.rada.gov.ua.
- 6) Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII – zakon5.rada.gov.ua.
- 7) Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV – zakon0.rada.gov.ua.
- 8) Про пожежну безпеку: Закон України від 17.12.1993 № 3745-XII – zakon5.rada.gov.ua.
- 9) ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.
- 10) ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення
- 11) ДСТУ ОHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.

Допоміжна

- 12) Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2016. – електронне видання. URL:<http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263>.
- 13) Безпека життєдіяльності. Конспект лекцій. Праховнік Н.А., Зацарний В.В., Землянська О.В. – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2015. – електронне видання. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18956>.

Тема 2. Безпека у галузі

Методи контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

2.1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

2.2. Самостійно опрацюйте питання.

1. Нещасні випадки.
2. Нещасні випадки на виробництві.

3. Професійне захворювання.
 4. Аварія.
 5. Групи нещасних випадків.
 6. Що відноситься до нещасних випадків невиробничого характеру.
 7. Що відноситься до нещасних випадків виробничого характеру.
 8. Хто, коли, в якому складі і яким документом створює комісію по розслідуванню нещасних випадків.
 9. Обов'язки комісії по розслідуванню нещасних випадків.
 10. Спеціальне розслідування.
 11. Облік постраждалих від нещасних випадків.
- 2.3. *Розв'яжіть тестові завдання.*

Клас умов праці, які призводять до високого ризику виникнення важких форм гострих професійних захворювань – це

- A. шкідливі умови праці 1 ступеня
- B. оптимальні умови праці
- C. шкідливі умови праці 2 ступеня
- D. екстремальні умови праці

Нормальне штучне освітлення приміщення забезпечується

- A. загальним освітленням площі цеху
- B. загальним освітленням разом з місцевим освітленням
- C. правильна відповідь відсутня
- D. місцевим освітленням на робочих місцях

Клас умов праці, при яких рівні факторів виробничого середовища та трудового процесу не перевищують встановлених нормативів – це

- A. оптимальні умови праці
- B. шкідливі умови праці 1 ступеня
- C. припустимі умови праці
- D. шкідливі умови праці 2 ступеня

Визначити поняття «аерація»

- A. приточна вентиляція
- B. витяжна вентиляція
- C. регулюємий природний обмін повітря
- D. правильна відповідь відсутня

Звуковий тиск для людини є нормальним за умовою

- A. 40 – 60 Дц
- B. 20 – 40 Дц
- C. 60 – 100 Дц
- D. правильна відповідь відсутня

Вкажіть інтервал частот за яких людина сприймає звукові коливання

- A. 10 – 16 Гц
- B. 20 кГц – 100 МГц
- C. правильна відповідь відсутня
- D. 16 – 20000 Гц

Величина за якою визначається характер шуму

- A. амплітуда
- B. частота
- C. швидкість
- D. правильна відповідь відсутня

Пожежа – це

- A. активне окислення органічних та синтетичних сполук
- B. контрольоване горіння поза спеціальним вогнищем
- C. стан об'єкта, у якого за регламентованою імовірністю, є можливість загорання
- D. неконтрольоване горіння поза спеціальним вогнищем, що розповсюджується у просторі і часі

Вогнегасник, котрим не можна гасити речовини, що перебувають під дією електричної напруги

- A. пінно-хімічний
- B. порошковий
- C. пінний
- D. вуглекислотний

Вогнегасник, котрий не використовують у закритому приміщенні

- A. вуглекислотний
- B. пінно-хімічний
- C. бромтиловий
- D. порошковий

Вогнегасник, котрий при роботі тримають догори дном

- A. пінно-хімічний
- B. порошковий
- C. бромтиловий
- D. вуглекислотний

Приведення в дію порошкового вогнегасника здійснюється

- A. спрямуванням раструбу на пожежу
- B. триманням горизонтально
- C. перевертанням догори дном
- D. струшуванням, перевірянням на сипучість

Піногенератор призначений для

- A. гасіння пожеж
- B. зберігання порошку
- C. отримання повітряно-механічної піни
- D. отримання хімічної піни

Вогнегасник, котрий використовують для гасіння електроустановок під напругою та цінних матеріалів

- A. порошковий
- B. повітряно-пінний
- C. вуглекислотний
- D. пінно-хімічний

Види електроенергії

- A. промислова, статична, атмосферна
- B. промислова, статична, іонізуюча
- C. промислова, атмосферна, іонізуюча
- D. жодна відповідь не вірна

До роботи з електрикою допускаються особи, які

- A. здобувають вищу освіту
- B. мають відповідний документ про освіту та пройшли медичний огляд
- C. пройшли медичний огляд, навчання, інструктаж та перевірку знань з присвоєнням відповідної групи
- D. отримали наряд-допуск

Заряди електрики, що накопичуються на виробничому обладнанні тощо, це

- A. промислова електрика
- B. атмосферна електрика
- C. статична електрика
- D. жодна відповідь не вірна

Індивідуальний захист від статичної електрики

- A. занулення та заземлення
- B. громовідводи
- C. спецвзуття з струмопровідною підошвою
- D. антистатичні рукавички

Освітлення для забезпечення нормальної роботи працівників

- A. робоче
- B. чергове
- C. жодна відповідь не вірна
- D. аварійне

Ураження зі збільшенням сили струму, що проходить через тіло людини

- A. збільшується
- B. жодна відповідь не вірна
- C. зменшується
- D. не змінюється

Засоби захисту відносяться до

- A. загальних
- B. колективних
- C. індивідуальних
- D. жодна відповідь не вірна

Сукупністю різних за силою і частотою звуків, що заважають сприйняттю необхідного для людини сигналів

- A. шум
- B. вібрація
- C. іонізація
- D. жодна відповідь не вірна

Список рекомендованої літератури

Основна

1) Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – zakon4.rada.gov.ua.

2) Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI – zakon2.rada.gov.ua.

3) Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII – zakon5.rada.gov.ua.

4) Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X – zakon3.rada.gov.ua.

5) Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 – zakon2.rada.gov.ua.

6) Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII – zakon5.rada.gov.ua.

7) Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV – zakon0.rada.gov.ua.

8) Про пожежну безпеку: Закон України від 17.12.1993 № 3745-XII – zakon5.rada.gov.ua.

9) ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

10) ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення

11) ДСТУ OHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.

Допоміжна

12) Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2016. – електронне видання. [URL:http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263](http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263).

13) Безпека життєдіяльності. Конспект лекцій. Праховнік Н.А., Зацарний В.В., Землянська О.В. – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2015. – електронне видання. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18956>.

Тема 3. Домедична допомога

Методи контролю: усне опитування, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

3.1.Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

3.2.Самостійно опрацюйте питання.

1. Забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів.
 2. Потрійний прийом при забезпеченні прохідності дихальних шляхів.
 3. Методика проведення штучної вентиляції легень.
 4. Найпростіші методи видалення твердих і рідких сторонніх тіл із верхніх дихальних шляхів.
 5. Методика штучного масажу серця.
 6. Ознаки оживлення постраждалого.
 7. Можливості ускладнення реанімації та їх попередження.
 8. Поняття та види травматизму.
 9. Основні вимоги до домедичної допомоги.
 10. Запаморочення: ознаки перша допомога та догляд за потерпілими.
 11. Поняття та види травм.
 12. Профілактика травм та організація домедичної допомоги при різних видах ушкоджень.
 13. Ушкодження грудної клітини, живота та хребта.
 14. Травматичний шок: причини та ознаки.
 15. Попередження шоку.
 16. Черепно-мозкова травма.
- 3.3. Розв'яжіть тестові завдання.*

Домедична допомога потерпілому ураженому електричним струмом (погане дихання/не дихає взагалі, відсутній пульс, розширені зіниці)

- A. штучне дихання
- B. непрямий масаж серця
- C. всі відповіді вірні

D. жодна відповідь не вірна

Домедична допомога при закритому переломі

- A. забезпечити спокій та нерухомість місця перелому
- B. встановити, є чи немає перелому: примусити потерпілого рухати пошкодженою кінцівкою, піднімати або згинати її
- C. не вживати ніяких заходів до приїзду лікаря
- D. жодна відповідь не вірна

За відсутністю дихання, серцебиття та інших ознак життя у потерпілого після ураження електричним струмом

- A. покласти його на сухе місце, забезпечити доступ свіжого повітря, піднести до носа ватку, змочену нашатирним спиртом, розтерти і зігріти
- B. терміново приступити до оживлення потерпілого – штучного дихання і непрямого масажу серця
- C. покласти його на сухе місце, накрити ковдрою, забезпечити спокій, спостерігати за появою дихання та пульсу
- D. жодна відповідь не вірна

Домедична допомога при обморожуванні (відновлення кровообігу і відігрівання обморожену частину тіла)

- A. розтерти снігом
- B. дати випити спирту, тепло вкрити
- C. розтерти сухою шерстяною тканиною, накласти пов'язку з борною маззю, тепло вкрити потерпілого
- D. жодна відповідь не вірна

При середньому і тяжкому ступенях відмороження тканин

- A. тіло розігрівають розтиранням, дають випити кілька склянок теплої рідини
- B. тіло енергійно розтирають вовняною тканиною до почервоніння шкіри, дають багато гарячого пиття, молоко з цукром
- C. роблять розтирання снігом
- D. якщо потерпілий слабо дихає, треба розпочати штучне дихання

Послідовність надання домедичної допомоги

- A. з'ясувати причину нещасного випадку, з'ясувати стан потерпілого, з'ясувати, що за підручні засобами маються для надання допомоги, надати допомогу, викликати швидку допомогу
- B. з'ясувати причину нещасного випадку, з'ясувати стан потерпілого, надати допомогу, викликати швидку допомогу
- C. надати допомогу і чекати швидку допомогу
- D. викликати швидку допомогу, з'ясувати стан потерпілого

При штучному диханні кількість вдохів складає

- A. 5–10
- B. 10–12 вдохів на хвилину
- C. чим більш, тим краще
- D. 60–80

При непрямому масажі серця виконують

- A. 10–15 надавлівань на грудну клітину з інтервалом в одну секунду та два вдихи з інтервалом в 5 секунд
- B. 2–5 надавлівань на грудну клітину з інтервалом в одну секунду та п'ять вдихів з інтервалом в 5 секунд
- C. 12–15 надавлівань на грудну клітину з інтервалом в одну секунду та два вдихи з інтервалом в 5 секунд
- D. 4–5 надавлівань на грудну клітину з інтервалом в одну секунду та один вдих

Домедична допомога при вивіхах

- A. холод та знеболюючі і заспокійливі
- B. не можна давати знеболюючі
- C. не можна вправляти, а навпаки фіксація
- D. туга дав'яча пов'язка

При артеріальній кровотечі джгут накладають вище рани влітку на

- A. 40–60 хвилин
- B. 1,5–2 години
- C. 30 хвилин
- D. 5 годин

Домедична допомога при отруєнні чадним газом

- A. збризнути водою
- B. привести в притомний стан за допомогою нашатирного спирту , дати чай і до ніг прикласти теплу грілку
- C. винести з приміщення, привести в притомний стан за допомогою нашатирного спирту , дати тепле молоко і до ніг прикласти теплу грілку, розтирати тіло
- D. зробити штучне дихання

Порядок надання домедичної допомоги потерпілому при відкритому переломі

- A. звільнити від впливу фактора, що діє на потерпілого; зупинити кровотечу; обробити рану антисептиком; прикрити рану чистою серветкою; накласти шину
- B. звільнити від впливу фактора, що діє на потерпілого; накласти шину; зупинити кровотечу; обробити рану антисептиком

С. звільнити від впливу фактора, що діє на потерпілого; обробити рану антисептиком; зупинити кровотечу; прикрити рану чистою серветкою; накласти шину

Д. зупинити кровотечу; прикрити рану чистою серветкою; обробити рану антисептиком; накласти шину; звільнити від впливу фактора, що діє на потерпілого

Випадок при якому недоречно проводити штучне дихання і непрямий масаж серця потерпілому

- А. немає пульсу і дихання
- В. немає пульсу
- С. роговиця очей помутніла, тіло холодне і задубіло
- Д. немає пульсу, дихання, зіниці не реагують на світло

Ознаки внутрішньої кровотечі

- А. холодне тіло, поява на ньому синьо-фіолетових плям;
- В. часте серцебиття та дихання, поява на тілі синьо-фіолетових
- С. тяжке дихання, почервоніння тіла, скарга на біль;
- Д. жодна відповідь не вірна

Список рекомендованої літератури

Основна

1) Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – zakon4.rada.gov.ua.

2) Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI – zakon2.rada.gov.ua.

3) Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII – zakon5.rada.gov.ua.

4) Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X – zakon3.rada.gov.ua.

5) Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 – zakon2.rada.gov.ua.

6) Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII – zakon5.rada.gov.ua.

7) Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV – zakon0.rada.gov.ua.

8) Про пожежну безпеку: Закон України від 17.12.1993 № 3745-XII – zakon5.rada.gov.ua.

9) ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

10) ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення

11) ДСТУ ОHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.

Допоміжна

12) Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2016. – електронне видання. [URL:http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263](http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263).

13) Безпека життєдіяльності. Конспект лекцій. Праховнік Н.А., Зацарний В.В., Землянська О.В. – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2015. – електронне видання. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18956>.

Навчальне видання

Заїкіна Дар'я Павлівна

Кафедра загальноінженерних дисциплін та обладнання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ»**

Формат 60×84/8. Ум. др. арк. 2.

Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкта видавничої
справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.